

Codi Ètic per a una Educació Democràtica de Persones Adultes

Document elaborat en el marc de les I Trijornades en Educació Democràtica de Persones Adultes, celebrades a Barcelona l'any 2000, i on s'estableix el compromís de treballar pels interessos i necessitats de les persones participants.

CODI ÈTIC PER A UNA EDUCACIÓ DEMOCRÀTICA DE PERSONES ADULTES

A) Principis generals dels moviments d'EA

1) La finalitat principal de l'educació de persones adultes és la creació de possibilitats formatives i d'investigació per a totes les persones adultes i, especialment, pels sectors més desfavorits. Tots els altres objectius que sorgeixen en aquest àmbit (interessos laborals dels i de les professionals, currículums acadèmics dels i de les investigadores, protagonistes personals dels càrrecs) han d'estar sempre subordinats a la finalitat principal.

2) Els moviments d'EA estem a favor de totes les persones i grups que lluiten per la igualtat i la superació de tota discriminació racista, sexista, edista o classista, i estem en contra de tots els poders i grups que són responsables de les desigualtats i/o que ataquen la lluita igualitària i les persones que l'impulsen.

3) Les representacions i càrrecs dels moviments d'EA han de ser ocupats per les persones participants que, per no haver tingut oportunitat d'estudis universitaris, són excloses dels càrrecs de representació de la societat lletrada, inclosos els moviments socials. La minoria que té títol universitari i/o que col·labora per la seva dedicació professional a l'EA ha de recolzar aquestes organitzacions sense intentar mai suplantar la representació de les persones participants.

4) Les persones participants en els projectes d'EA han de tenir sempre en compte que encara estan més excloses les persones no participants. Així, els moviments d'EA han de lluitar per una transformació per tal que l'EA arribi a aquestes persones, evitant les actuals dinàmiques de l'EA que dificulten la participació dels sectors més desfavorits.

5) Els que ocupen els càrrecs de representació hauran de subordinar sempre el seu protagonisme personal i/o de grup al desenvolupament de dinàmiques que siguin capaces d'incloure cada vegada a més participants de diferents ètnies, edats i, en general, de diferents sectors socials. S'haurà, no obstant, d'evitar la inclusió de persones o grups que estableixin dinàmiques que impedeixin o dificultin l'increment de la participació.

6) Totes les persones participants en el moviment social d'EA subordinaran sempre el seu protagonisme personal o de grup a les dinàmiques que més afavoreixin la participació de totes les persones. S'evitaran dinàmiques individualistes que perjudiquin al col·lectiu i, per tant, a totes les persones que el formen.

7) Totes les persones que ocupin càrrecs ho faran amb una voluntat de servei al col·lectiu que ha de controlar democràticament la seva actuació i els abandonaran voluntàriament o a petició de l'assemblea quan la seva permanència en els mateixos debiliti l'organització. Evitaran que les situacions individuals associades als càrrecs es converteixin en resistències a abandonar-los.

8) Totes les persones participants serem solidàries davant els atacs que reben diferents persones i projectes que impulsen decididament el protagonisme de les persones participants. Evitarem les crítiques per l'esquena i la gelosia que debiliten els moviments populars i ens fan perdre l'esperança en el somni d'un món millor.

B) Principis centrats en totes les educadores i educadors

(a més dels 8 principis anteriors)

9) Ens comprometem a col·laborar en la superació d'una dinàmica que ha portat a que les persones amb estudis universitaris hagin suplantat la representació de les persones participants en l'EA.

10) Desenvoluparem teories i pràctiques de qualitat, basades en les millors teories i pràctiques dialògiques fins ara desenvolupades en qualsevol part del món així com en les característiques del context en el que actuem. Buscarem canals i mitjans encaminats al llarg de la seva vida.

11) Utilitzarem la posició assolida amb aquesta dedicació professional de qualitat en benefici de l'EA i de les persones participants, tenint en compte que les avantatges i/o el poder obtingut no són només producte del nostre esforç individual sinó del de moltes persones a les que la nostra societat capitalista no fa partícips directes d'aquelles recompenses.

C) Principis centrats en el professorat universitari i investigador

(a més dels 11 principis anteriors)

12) Els currículums acadèmics que obtenim amb la nostra dedicació docent i investigadora a l'EA són fruit de l'esforç de moltíssimes persones participants. Utilitzarem les possibilitats obertes per aquests currículums per crear noves possibilitats de participació d'aquestes persones i mai ho farem al revés, és a dir, utilitzant a aquestes persones com instruments per millorar els nostres currículums.

13) És imprescindible democratitzar el procés i els resultats d'investigació: que els/les participants participin en les investigacions i que siguin reconeguts/des com autors/es.